

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobců: **a) B. D., b) nezl. O. Ch. D., c) O. M. D.**, všech zastoupených Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Ječná 7/548, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14. 10. 2009, čj. MV - 43974 - /VS - 2009 - 6, o kasační stížnosti žalobců a) - c) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2011, čj. 10 Ca 372/2009 - 79,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti žalobkyně c) **se zastavuje.**
- II. Kasační stížnost žalobce a) a žalobkyně b) **se zamítá.**
- III. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 23. 4. 2009, čj. VS-3115/53/2-2001, nevyhovělo společné žádosti žalobce a jeho dcer - žalobkyň b) a c) o udělení státního občanství České republiky. Učinilo tak z důvodu, že žalobce nesplňuje podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o státním občanství"), jelikož porušil své povinnosti v oblasti veřejného zdravotního pojištění, daňové povinnosti a dále povinnosti podle zákona č. 325/1999 Sb., o pobytu cizinců. Jednalo se již o pátou žádost žalobce o udělení státního občanství.

[2] Ministr vnitra rozhodnutím ze dne 14. 10. 2009, čj. MV-43974-/VS-2009-6, zamítl rozklad žalobců proti uvedenému rozhodnutí.

II.

[3] Rozhodnutí ministra vnitra napadli žalobci žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 11. 10. 2011, čj. 10 Ca 372/2009 – 79.

[4] Městský soud se předně zabýval námitkou, podle které byly ve správním řízení zohledněny skutečnosti obsažené ve spisech vedených k předchozím žádostem žalobce, a to aniž by byly učiněny součástí „aktuálního“ spisu; žalobci se nemohli s těmito skutečnostmi seznámit a vyjádřit se k nim před vydáním správního rozhodnutí prvního stupně. Městský soud tuto námitku odmítl s tím, že se žalobce mohl s danými podklady seznámit v průběhu rozkladového řízení. Ačkoliv byl právní zástupce žalobců vyzván k seznámení se s veškerým spisovým materiálem, na tuto výzvu nereagoval a ve stanovený den se k seznámení se spisovým materiálem nedostavil. Proto podle soudu nemohlo dojít ke zkrácení na právech žalobce.

[5] Pro závěr, že žalobce nesplnil podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství, je podstatné to, že nevyhověl výzvě správního orgánu k předložení přehledu o průběhu hrazení pojistného na úseku zdravotního pojištění. Žalobce nemůže poukazovat na skutečnost, že ve spise tyto doklady nejsou. Správní orgán si mohl na základě jemu známých skutečností a podkladů z předchozích správních řízení učinit úsudek o tom, že žadatel opakovaně řádně neplnil své povinnosti na úseku veřejného zdravotního pojištění. Pravomocná rozhodnutí správních orgánů o předchozích žádostech o udělení státního občanství jsou pro rozhodování ve věci související závazná a správní orgán je povinen z nich vycházet (§ 53 odst. 3 správního řádu).

[6] K uvedenému městský soud doplnil, že žalobce nedoplatky na zdravotním pojištění nerozporoval a ani před městským soudem nepředložil kompletní přehled o plnění platebních povinností zdravotního pojištění. Městský soud zohlednil, že žalobce před vydáním správního rozhodnutí prvního stupně neprojevil zájem seznámit se s podklady, které byly obsahem správních spisů týkajících se jeho předchozích žádostí. Jakmile žalobce v průběhu rozkladového řízení požádal o možnost seznámit se i s těmito podklady, bylo mu to umožněno. Právní zástupce ale této možnosti nevyužil.

[7] Žalobci dále namítali, že žalovaný opřel své zamítavé rozhodnutí rovněž o skutečnost, že žalobce nevysvětlil zdroj svých příjmů, přestože to není podmínkou pro udělení státního občanství. Městský soud neshledal ani tuto námitku důvodnou, neboť z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nevyplývá, že by uvedená skutečnost byla důvodem pro zamítnutí žádosti o udělení státního občanství. Tímto důvodem bylo především porušování zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, což je pro zamítnutí žádosti dostačující. Nesplnění předmětné podmínky přitom nebylo prominuto, neboť žalovaný pro to neshledal důvody hodné zvláštního zřetele. V rámci širšího posouzení žádosti byla podpůrným důvodem absence rodinných vazeb na české státní občany a rozporuplné tvrzení ohledně příjmů a rodinných vztahů žalobce.

[8] Žalovaný podle městského soudu oprávněně nepřistoupil na to, že by rozporné skutečnosti, které žalobce uváděl ve správním řízení, byly způsobeny komunikačními problémy. V obou správních rozhodnutích bylo náležitě uvedeno, v čem ona rozporná tvrzení, která se objevila především v písemných podáních žalobce, spočívala. Proto lze podle soudu vyloučit nepochopení či nesrozumitelnost. Žalobce v žádosti o udělení státního občanství uvedl, že česky rozumí; znalost češtiny je ostatně nezbytným předpokladem pro vyhovění žádosti. V rámci této žalobní námitky žalobce namítl, že pokud chtěl žalovaný zpochybnit jeho znalosti českého jazyka, mohl jej přezkoušet, což však neučinil.

[9] Podle městského soudu se mezím správního uvážení nevymyká závěr žalovaného, že důvodem neudělení českého státního občanství žalobkyním b) a c) byla skutečnost, že se jednalo o společnou žádost, pročez bylo třeba přihlížet k poměrům rodiny komplexně s uplatněním zásady jednotného státního občanství v rodině, a k tomu, že obě žadatelky jsou na žadateli existenčně závislé. Zásada jednotného státního občanství chrání žadatelky tím, že implikuje jednotný pobytový režim dětí s rodičem.

[10] Městský soud závěrem uvedl, že s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. nepřihlédl k důkazům předloženým žalobcem dne 19. 10. 2010. Potvrzení dvou zdravotních pojišťoven nevypovídají o předchozí platební kázni žalobce. Soud nezohlednil tvrzení žalobce o jeho české přítelkyni, s níž má žít již 13 let, neboť se jedná o skutkové tvrzení poprvé uplatněné až po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

III.

[11] Zamítavý rozsudek městského soudu napadli všichni žalobci (stěžovatelé) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[12] Nesprávné posouzení právní otázky stěžovatelé spatřují v závěru městského soudu, že každé porušení zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to bez ohledu na závažnost, má za následek nesplnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Právě tento názor byl podle stěžovatelů důvodem zamítnutí jejich žádosti, nikoliv nepředložení určitého dokladu. Dále se stěžovatelé vymezili proti závěru, že na žadateli o získání státního občanství leží důkazní břemeno ohledně prokázání splnění podmínek v uvedeném ustanovení a v případě, že toto neprokáže, může si správní orgán učinit úsudek na základě skutečností, které jsou mu známy z předchozích žádostí žadatele.

[13] Stěžovatelé nesouhlasí ani s tím, že žalovaný může k podmínkám stanoveným v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství přidávat i podmínky další, a to např. podmínku rodinných vazeb na občany České republiky nebo tzv. zásadu jednotného občanství v rodině, a z těchto důvodů žádosti nevyhovět, i když žadatel všechny ostatní podmínky splňuje. Stěžovatelé se vymezili také proti tomu, že by důvody hodnými zvláštního zřetele ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o státním občanství byl pouze zdravotní stav či vysoký věk. Neztotožnili se ani s tvrzením městského soudu, že pokud žalovaný zamítne žádost o státní občanství, vztahuje se presumpce správnosti dle § 53 odst. 3 správního řádu na všechny skutečnosti, kterými žalovaný odůvodnil své zamítavé rozhodnutí.

[14] Stěžovatelé považují rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný v tom, že se žalovaný ani soud nevypořádal s otázkou přiměřenosti při aplikaci § 7 odst. 1 písm. e)

zákona o státním občanství, ačkoliv takový požadavek vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. z rozsudků čj. 4 As 71/2006 - 83, čj. 2 As 31/2005 - 78 a čj. 5 As 51/2007 - 105). Žalovaný ani městský soud dostatečně nevysvětlili, co míní netransparentním chováním žadatele, resp. jaké nebezpečí pro veřejný zájem spatřují v tom, že stěžovatel během řízení podával rozporuplné výpovědi ohledně toho, zda je D. jeho synem, popř. ohledně data úmrtí stěžovatelova otce v Nigérii. Tyto okolnosti nejsou podle soudu výsledkem komunikačních nedorozumění. Lidé ale podle stěžovatele mohou dělat chyby nejenom v mluveném rozhovoru, ale i v psaném textu. Skutečnost, že stěžovatel uvedl, že česky rozumí, o čemž může být subjektivně přesvědčen, neznamená, že v jazykově komplikovaných dokladech či při náročném pohovoru, kde se operuje s řadou odborných právních termínů, neudělá chybu.

[15] Závěr městského soudu, že neprokázání zdrojů financování nebylo důvodem zamítnutí žádosti, je v rozporu se závěry žalovaného. Ostatně i městský soud hovoří o „podpůrných důvodech v rámci širšího posouzení“. Soud ani žalovaný nevysvětlili, z jakého důvodu nepovažovali stěžovateli tvrzené důvody (viz bod II. rozkladu ze dne 17. 7. 2009) za důvody hodné zvláštního zřetele dle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství. Napadený rozsudek podle stěžovatelů vůbec nereaguje na řadu žalobních námitek, např. na obsáhle citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu týkající se zmiňované podmínky přiměřenosti nebo na argumentaci o diskriminační povaze tzv. rodinné integrace či zásady jednotného státního občanství v rodině.

[16] Stěžovatelé dále poukázali, že městský soud doplnil argumentaci žalovaného o jediný další aspekt, a sice o výtku namířenou vůči stěžovateli, že ministerstvu nepředložil požadovaný podrobný přehled o hrazení pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Ačkoliv tak stěžovatel neučinil, žalovaný ve svém rozhodnutí odkázal na podklady známe z předchozího řízení, tedy že stěžovatel opakovaně neplnil své povinnosti. Skutečnost, že stěžovatel nepředložil požadovaný doklad, nemůže podle něj vést k závěru, že žadatel nespĺňuje podmínku, jejíž splnění má příslušný podklad prokázat. Stěžovatel mohl být k předložení dokladu opakovaně vyzván, zvláště pokud již v rozkladu argumentoval principem přiměřenosti; případně mu mohla být udělena pořádková pokuta. Správní orgán byl i přes velmi krátkou časovou nesoučinnost povinen postupovat podle § 3 správního řádu. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je zřejmé, že žalovaný zastává názor, že stěžovatel tak jako tak nespĺňuje podmínku dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Případné dožádání by v tomto případě nic nezměnilo.

IV.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti svého rozhodnutí i rozsudku městského soudu.

V.I

[18] S podáním kasační stížnosti je spojen vznik poplatkové povinnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů]. Tuto povinnost splnil po výzvě městského soudu pouze stěžovatel. Usnesením ze dne 11. 10. 20102, čj. 8 As 31/2012 - 64, Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádost stěžovatelky b) a stěžovatelky c) o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti se zamítá a vyzval je k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto usnesení. Stěžovatelky byly současně poučeny o následcích nezaplacení soudního

poplatku. Stěžovatelka b) soudní poplatek uhradila. Stěžovatelka c) podáním ze dne 31. 10. 2012 Nejvyššímu správnímu soudu sdělila, že soudní poplatek neuhradí.

[19] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

[20] Jelikož stěžovatelka c) ve lhůtě stanovené Nejvyšším správním soudem ani následně soudní poplatek neuhradila, Nejvyšší správní soud řízení ve vztahu ke stěžovateli c) podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

[21] Podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení v této části zastaveno.

V.II

[22] Nezaplacení soudního poplatku stěžovatelkou c) nebrání Nejvyššímu správnímu soudu nadále pokračovat v řízení o kasační stížnosti s těmi účastníky, kteří svou poplatkovou povinnost splnili. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal důvodnost kasační stížnosti ve vztahu ke stěžovateli a stěžovateli b). Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost není důvodná.

[24] Státní občanství je trvalým a pevným svazkem fyzické osoby s Českou republikou. Zákon o státním občanství stanoví předpoklady pro získání občanství v § 7 odst. 1, příp. v § 10 odst. 3. Splnění podmínek vymezených v uvedených ustanoveních pouze implikuje naději žadatele na udělení státního občanství, nezakládá mu však právem vymahatelnou jistotu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, čj. 4 As 71/2006 – 83, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Na udělení státního občanství totiž nemá cizinec právní nárok.

[25] Státní občanství nebylo stěžovateli, a v návaznosti na to i stěžovateli b), uděleno z důvodu, že správní orgán shledal, že prvně uvedený nesplňuje podmínky podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Správní orgán zjistil, že stěžovatel neplnil své povinnosti na úseku veřejného zdravotního pojištění (nedoplatky na pojistném), podle zákona o pobytu cizinců (opožděně ohlásil cizinecké policii rozvod svého manželství v r. 2004 a poškodil svůj průkaz o povolení pobytu), a dále že nezdaňoval příjmy z pronájmu nemovitostí. Žalovaný dále přihlédl k tomu, že stěžovatel získal povolení k trvalému pobytu na základě uzavření fingovaného manželství.

[26] Stěžovatelé v kasační stížnosti nejprve městskému soudu vytkli jeho závěr, že každé porušení zákona o porušení veřejného zdravotního pojištění představuje nesplnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Z odůvodnění rozsudku městského soudu však nelze dovodit, že by popíral stěžovatelem zmiňovaný princip přiměřenosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, čj.

2 As 31/2005-78). Městský soud paušálně neuváděl, že by každé porušení zákona o veřejném zdravotním pojištění bylo důvodem pro „diskvalifikaci“ žadatele z možnosti získání státního občanství. Městský soud hodnotil informace získané v průběhu správního řízení pouze ve vztahu ke stěžovateli a ke zjištěnému skutkovému stavu a neuváděl přitom žádné generalizované závěry.

[27] Důvodnost kasační stížnosti nemůže spočívat v tom, že se městský soud výslovně nevypořádal se stěžovateli citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, čj. 4 As 71/2006 - 83. Podstatné je, zda odůvodnění soudního, příp. správního rozhodnutí obsahuje vypořádání se s namítanou otázkou přiměřenosti při aplikaci § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Ačkoliv nejsou úvahy městského soudu v tomto směru nikterak obsáhlé, Nejvyšší správní soud neshledal, že by rozsudek městského soudu byl v tomto směru nepřezkoumatelný.

[28] Ze stěžovateli poukazované judikatury Nejvyššího správního soudu je patrný důraz na intenzitu závažnosti porušení plnění povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících pobyt a vstup cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky. Porušení povinnosti uhradit včas pojistné na veřejné zdravotní pojištění či porušení předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky je nepochybně porušením právního předpisu, které však samo o sobě nemusí zakládat nesplnění zmíněné zákonné podmínky pro udělení státního občanství České republiky. Toto porušení povinnosti musí být hodnoceno z hlediska proporcionality. Rozhodnutí správního orgánu musí dostatečně přihlídnout k závažnosti porušení zvláštního právního předpisu a k okolnostem podstatným pro zhodnocení jeho závažnosti (viz rozsudek ze dne 13. 3. 2008, čj. 5 As 51/2007 – 105).

[29] Z odůvodnění správního i soudního rozhodnutí je zřejmé, že soud i žalovaný považují závažnost provinění žadatele v souhrnu za dostatečně intenzivní pro závěr o nesplnění požadavků předmětného ustanovení. Městský soud i správní orgán poukazovaly na vícero pochybení stěžovatele a zdůvodnili i to, z jakého důvodu neshledaly podmínky pro postup dle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství. I pokud by bylo možno uvažovat o tom, zda jednotlivá pochybení jsou dostatečně závažná, je třeba přihlížet k závažnosti vytýkaného jednání jako k celku. Ve výsledku tak lze konstatovat, že zjištěný skutkový stav lze označit za „neplnění povinností“ ve smyslu § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Nejvyšší správní soud poukazuje, že stěžovatel v žalobě žalovanému vyčítal, že se nezabýval závažností jednotlivých „prohřešků“. Netvrdil však, že by právě jeho případ měl být tím, kde by měl být princip proporcionality k jeho prospěchu aplikován; neuváděl kupř., že se v jeho případě jednalo o formální či ojedinělé pochybení.

[30] Stěžovatelé se dále vymezili proti postupu, podle kterého pokud žadatel neunes své důkazní břemeno, může si správní orgán učinit úsudek na základě informací zjistitelných z předchozích žádostí žadatele. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že ačkoliv byl k tomu stěžovatel vyzván, nedodal požadovaný přehled o průběhu hrazení pojistného na veřejném zdravotním pojištění. Řízení o udělení státního občanství je řízením návrhovým, v němž správní orgán zkoumá, zda je žádost úplná a zda jí lze proto vyhovět či nikoli. Jak již poukázal městský soud, i přes nedoložení požadovaných dokladů ze strany žadatele správnímu orgánu bylo z jeho úřední činnosti známo, a to z podkladů z minulého správního řízení (o čtvrté žádosti stěžovatele), že stěžovatel opakovaně řádně

neplnil své povinnosti na úseku veřejného zdravotního pojištění, ze stanoviska policie bylo zřejmé, že porušil zákon o pobytu cizinců, a dále že nezdaňoval příjmy z pronájmu. Postup žalovaného není v rozporu se zákonem. Správní řád v § 50 odst. 1 totiž mezi podklady pro vydání rozhodnutí řadí jak skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, tak i podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci. Podle Nejvyššího správního soudu se ve vztahu ke stěžovateli nejednalo o překvapivý podklad pro správní rozhodnutí. Stěžovateli bylo nepochybně známo, že správní orgán těmito informacemi disponuje z řízení o jeho předchozích žádostech. Jak vyplývá z rozhodnutí o rozkladu, stěžovatelovu právnímu zástupci bylo umožněno se během rozkladového řízení seznámit s veškerým spisovým materiálem stěžovatele, tedy i ve vztahu k jeho předchozím žádostem. Ten však této možnosti nevyužil.

[31] Nejvyšší správní soud nesouhlasí, že žalovaný jakkoli pochybil, pokud stěžovatele opakovaně nevyzýval k předložení požadovaného přehledu o hrazení pojistného a “nemotivoval” jej k tomu např. pomocí pořádkové pokuty. Správní orgán stanovil žalobci dostatečnou lhůtu k předložení dokladů, které jsou nezbytné k posouzení splnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Bylo nepochybně především v zájmu samotných žadatelů, aby správnímu orgánu poskytli dostatečnou součinnost, a aby předložili takové podklady a uvedli takové skutečnosti, na jejichž základě bude možné o jejich žádosti rozhodnout.

[32] Stěžovatelé v tomto směru zcela správně poukázali na povinnost správního orgánu postupovat podle § 3 správního řádu, tedy tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán takto nepochybně postupoval, jelikož na základě § 50 odst. 1 správního řádu využil informace známé z předchozích žádostí stěžovatele. Uvedený závěr je v souladu s dosavadní judikaturou (kupř. s rozsudkem městského soudu ze dne 31. 3. 2009, čj. 9 Ca 23/2007-36, publ. pod č. 2645/2012 Sb. NSS, vztahujícím se k užití správním orgánem dříve zjištěných informací v řízení o opakované žádosti cizince o povolení k trvalému pobytu). Nadto, z gramatického výkladu § 8 odst. 3 zákona o státním občanství vyplývá, že doklady prokazující splnění podmínek daných v § 7 odst. 1 písm. e) téhož zákona nemusí předkládat pouze samotný žadatel, ale může si je vyžádat i sám správní orgán. Žádost stěžovatelů nebyla zamítnuta proto, že stěžovatel nedodal požadované doklady, ale proto, že nesplnil podmínky požadované v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Stěžovatel přitom pravdivost takto zjištěných údajů nerozporoval.

[33] Stěžovatelé se dále vymezili proti závěru městského soudu, že správní orgán může k podmínkám stanoveným v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství přidávat i podmínky další, a to např. podmínku rodinných vazeb na občany České republiky nebo tzv. zásadu jednotného občanství v rodině, a z těchto důvodů žádosti nevyhovět, i když žadatel všechny ostatní podmínky splňuje. Takový závěr ovšem z napadeného rozsudku městského soudu nevyplývá. Ani žalovaný nezduvodňoval neudělení státního občanství pouze kritérii rodinných vazeb či nedostatečnou integraci stěžovatele a jeho dcer do české společnosti.

[34] Zdejší soud zdůrazňuje, že i k této námitce je třeba přistupovat ve vztahu ke konkrétním okolnostem posuzované věci. V rámci řízení o žádosti o udělení státního občanství lze rozlišit dvě základní situace, a sice že žadatel splňuje, nebo naopak nesplňuje

podmínky obsažené v § 7 odst. 1, příp. § 10 odst. 3 zákona o státním občanství. V případě, kdy správní orgán shledá, že žadatel splňuje podmínky uvedené v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství, nastupuje fáze správního uvážení, vyjádřená v § 7 odst. 1 předmětného zákona termínem „státní občanství lze na žádost udělit“. V případě, kdy žadatel zákonné předpoklady nesplňuje, nelze státní občanství udělit. Výjimkou jsou případy stanovené v § 11 téhož zákona, kdy lze nesplnění zákonných předpokladů prominout. Jedná se však pouze o možnost, nikoliv povinnost správního orgánu.

[35] Stěžovatelův případ spadá do druhé kategorie, neboť bylo shledáno, že nesplňuje podmínky vymezené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Jak tedy správně uvedl městský soud, ostatní stěžovateli poukazované skutečnosti byly posuzovány pouze coby doplňkové, potvrzující správnost závěru o tom, že stěžovatelům nesvědčí subjektivní právo na získání státního občanství. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvody se blíže zabývat stěžovateli nastíněnou situací, kdy žadatel splňuje všechny zákonné podmínky stanovené v zákoně o státním občanství, a přesto mu není státní občanství uděleno.

[36] Důvodnou není ani námitka, již stěžovatelé zpochybnili, že pod případy hodnými zvláštního zřetele je třeba rozumět pouze zdravotní stav nebo vysoký věk. Ministr vnitra v rozhodnutí o rozkladu uvedl, že v případě stěžovatele neshledal důvody pro aplikaci § 11 odst. 4 zákona o státním občanství, protože uvedl, že mezi takové případy patří dle judikatury např. nepříznivý zdravotní stav a vysoký věk. Netvrdil tedy, že by se jednalo o výčet konečný. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem v tom, že není pochybením žalovaného, pokud ve svém rozhodnutí výslovně nerozváděl, proč tyto dva důvody u stěžovatele neshledal.

[37] Jak správní rozhodnutí o neudělení státního občanství, tak i rozhodnutí o rozkladu obsahují seznatelné a přezkoumatelné úvahy o tom, proč správní orgán s ohledem na celkový zjištěný skutkový stav věci nevyužil možnosti prominout nesplnění podmínky vymezené v § 7 odst. 1 písm. e) zákona o státním občanství. Stěžovatelé se vymezili proti tomu, že žalovaný ani soud nevysvětlili, z jakého důvodu nepovažovali skutečnosti uvedené pod bodem II. doplnění rozkladu za skutečnosti ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o státním občanství. Stěžovatel v tomto směru mimo jiné uvedl, že je i s dcerami plně integrován do české společnosti, nepobírají žádné sociální dávky a má českou přítelkyni, se kterou žije již 13 let. Jelikož stěžovatel neuvedl dané skutečnosti v řádné žalobní lhůtě, ale až opožděně, městský soud k nim nepřihlížel z důvodů dle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. Stejně tak k nim nemohl ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. přihlížet ani Nejvyšší správní soud, neboť stěžovatel předmětnou námitku ve vztahu k posuzování „případu hodného zvláštního zřetele“ dle § 11 odst. 4 zákona o státním občanství v žalobě řádně neuplatnil.

[38] Stěžovatelé rovněž zpochybnili závěr městského soudu, že pokud žalovaný zamítne žádost o státní občanství, vztahuje se presumpce správnosti dle § 53 odst. 3 správního řádu na všechny skutečnosti, kterými žalovaný odůvodnil své zamítavé rozhodnutí. Stěžovatelé tuto námitku koncipovali natolik obecně, že z ní nelze dovodit, k jaké nezákonnosti v jejich případě mělo konkrétně dojít. Zdejší soud proto pouze v obecné rovině uvádí, že veřejné listiny mají při hodnocení důkazů v rámci správního řízení vyšší důkazní sílu z důvodu presumpce správnosti jejich obsahu. Pravdivost jejich obsahu ovšem není absolutní. Uvedené ustanovení správního řádu deklaruje, že účastník řízení může vyvrátit pravdivost skutečností ve veřejné listině uvedených. Jelikož stěžovatelé neuvedli, zda a jaké

skutečnosti a závěry uvedené ve veřejné listině zpochybnili či vyvrátili, Nejvyšší správní soud se touto námitkou blíže nezabýval.

[39] Nejvyšší správní soud neshledal nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu ani v části týkající se neudělení státního občanství dcerám stěžovatele. Stěžovatel do společné žádosti o udělení státního občanství zahrnul i své dcery (na základě § 9 odst. 1 zákona o státním občanství), které byly v době podání žádosti obě nezletilé a na stěžovateli existenčně závislé. Oběma dcerám byl trvalý pobyt povolen za účelem sloučení rodiny s cizincem - otcem. Účelem obecně uznávané zásady jednotného státního občanství rodičů a dětí [srov. čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, publ. pod č. 76/2004 Sb. m. s.; nebo § 3 písm. a), § 3a, § 4, § 6 odst. 2, § 9, § 11, odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o státním občanství] je ochrana rodinných vazeb a zabezpečení jednotného státního občanství celé rodiny. Jakkoli nelze tuto zásadu absolutizovat a odhlížet od konkrétních skutečností posuzovaného případu, stěžovatel musel být při podání společné žádosti srozuměn s tím, že žádosti jeho dcer budou posuzovány v úzké návaznosti na jeho vlastní důvody a rovněž, že výsledek posouzení jeho žádosti bude bezprostředně spjat s výsledkem posouzení žádosti jeho dcer.

[40] Nejvyšší správní soud závěrem poukazuje, že se zabýval jen těmi námitkami, které stěžovatelé uplatnili v kasační stížnosti. Za řádně uplatněné stížní námitky totiž nelze považovat obecné odkazy na námitky uplatněné v rozkladu, žalobě, replice k vyjádření žalovaného a při ústním jednání u soudu.

[41] Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[42] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel a stěžovatelka b) nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele a stěžovatelky b) příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. ledna 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu